

en nøddeskal. Nærværende anmelder min- des ikke at have set en så koncentreret og dog omfattende fremstilling af, hvad organisationsteoriene formår og ikke for- mår (måske med undtagelse af Torben Agersnaps artikel i E.T. nr. 4, 1961).

Den må være oplagt for civiløkonomer, mestre, svende og lærlinge. *ej.*

Martin Kenneth Starr, **Production Man- agement, Systems and Synthesis**, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, N. J., 1964, 533 sider.

Starr er en god bekendt af de, der her i landet har beskæftiget sig med operationsanalyse, idet han har været medfor- fatter til bøger om OR-modeller for le- delsen og OR-modeller for lagerkontrol.

Han forsøger i denne bog at lægge op til en systempræget fremstilling af pro- duktionsproblemer. Det, der kendetegner et sådant oplæg, er, at produktionen skal *styres*. Det betyder atter, at der skal være en målsætning, nogle modeller for plan- lægning af produktionen, for opnåelse af målsætningen og endelig en kontrol på, om man når, hvad man vil – med mulig- heder for ændringer af kredsløbet. I Starrs fremstilling bliver det til følgende disposition.

Del I behandler hele komplekset af produktionsledelsesproblemer, herunder produktionsprocessen som system, samt målsætningsproblemerne.

Del II tager sig af nogle elementer i opbygning af produktionsmodeller, her- under beslutningsteori, planlægningsmo- deller (navnlig af netværkstypen) og nog- le adfærdsmodeller.

Del III beskæftiger sig med opbygning af produktionsprocessen, og endelig tager del IV sig af kontrolproblemerne og kontrolmodeller.

Starrs bog er vel den hidtil bedste sammenstilling af såkaldte moderne mo- deller for produktionsstyring i praksis.

ej.

Paul A. Samuelson, **Economics, An Intro- ductory Analysis**, McGraw-Hill, Lon- don, 1964, 838 sider, 62 sh.

Samuelsons bog er nu kommet i sjette udgave. For at citere lidt af forordet er den meget anvendt, oversat til alverdens sprog og flatterende efterlignet. Dette har dog ikke hindret forfatteren i løbende at omarbejde den og forbedre dens form og indhold med det formål at skabe den idelle introduktion til det svære, men spændende og udfordrende emne: øko- nomi. Det er salesmanship af højt karat. Nærværende iagttager tror nok, at Sa- muelson har fået det væsentlige af klas- sisk og moderne nationaløkonomi med i bogen. Hvis man kunne overtale Samu- elson til med sit pædagogiske talent også at skrive en bog om den del af økonomien, der kan bruges til noget fornuftigt, så ville man ikke alene være *stolt* over at være økonom (det er man nemlig, når man læser i nærværende fremstilling), men man ville formentlig føle sig mindre utilpas over den totale mangel på opera- tionalitet, der præger de modeller, man poster på de unge mennesker, subs. mod- tagelige sind. Er det stadig nødvendigt at eksaminere folk i salmevers, katekismus og andre ritualer, for man bestempler dem som økonomer? Hvis ja, så er Samuelson fortræffelig, hvis nej, så prøv at udnytte hans talent på anden vis. *ej.*

Victor H. Vroom, **Work and Motivation**, Wiley, London, 1964, 331 sider, 53 sh.

Vroom hører til Carnegiegruppen af yngre forskere indenfor adfærdsviden- skaben. Bøger, der i de senere år er kom- met fra denne gruppe, adskiller sig sig- nifikant fra hovedmassen af de bøger på det amerikanske marked, der behandler almindelige handelshøjskolefag, derved, at det tager flere dage at arbejde sig igennem dem, medes den gennemsnit- lige læsetid for en normal bog ligger på to til tre timer, – i hvert fald for

en nøddeskal. Nærværende anmelder min- des ikke at have set en så koncentreret og dog omfattende fremstilling af, hvad organisationsteoriene formår og ikke for- mår (måske med undtagelse af Torben Agersnaps artikel i E.T. nr. 4, 1961).

Den må være oplagt for civiløkonomer, mestre, svende og lærlinge. *ej.*

Martin Kenneth Starr, **Production Man- agement, Systems and Synthesis**, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, N. J., 1964, 533 sider.

Starr er en god bekendt af de, der her i landet har beskæftiget sig med operationsanalyse, idet han har været medfor- fatter til bøger om OR-modeller for le- delsen og OR-modeller for lagerkontrol.

Han forsøger i denne bog at lægge op til en systempræget fremstilling af pro- duktionsproblemer. Det, der kendetegner et sådant oplæg, er, at produktionen skal *styres*. Det betyder atter, at der skal være en målsætning, nogle modeller for plan- lægning af produktionen, for opnåelse af målsætningen og endelig en kontrol på, om man når, hvad man vil – med mulig- heder for ændringer af kredsløbet. I Starrs fremstilling bliver det til følgende disposition.

Del I behandler hele komplekset af produktionsledelsesproblemer, herunder produktionsprocessen som system, samt målsætningsproblemerne.

Del II tager sig af nogle elementer i opbygning af produktionsmodeller, her- under beslutningsteori, planlægningsmo- deller (navnlig af netværkstypen) og nog- le adfærdsmodeller.

Del III beskæftiger sig med opbygning af produktionsprocessen, og endelig tager del IV sig af kontrolproblemerne og kontrolmodeller.

Starrs bog er vel den hidtil bedste sammenstilling af såkaldte moderne mo- deller for produktionsstyring i praksis.

ej.

Paul A. Samuelson, **Economics, An Intro- ductory Analysis**, McGraw-Hill, Lon- don, 1964, 838 sider, 62 sh.

Samuelsons bog er nu kommet i sjette udgave. For at citere lidt af forordet er den meget anvendt, oversat til alverdens sprog og flatterende efterlignet. Dette har dog ikke hindret forfatteren i løbende at omarbejde den og forbedre dens form og indhold med det formål at skabe den idelle introduktion til det svære, men spændende og udfordrende emne: øko- nomi. Det er salesmanship af højt karat. Nærværende iagttager tror nok, at Sa- muelson har fået det væsentlige af klas- sisk og moderne nationaløkonomi med i bogen. Hvis man kunne overtale Samu- elson til med sit pædagogiske talent også at skrive en bog om den del af økonomien, der kan bruges til noget fornuftigt, så ville man ikke alene være *stolt* over at være økonom (det er man nemlig, når man læser i nærværende fremstilling), men man ville formentlig føle sig mindre utilpas over den totale mangel på opera- tionalitet, der præger de modeller, man poster på de unge mennesker, subs. mod- tagelige sind. Er det stadig nødvendigt at eksaminere folk i salmevers, katekismus og andre ritualer, før man bestempler dem som økonomer? Hvis ja, så er Samuelson fortræffelig, hvis nej, så prøv at udnytte hans talent på anden vis. *ej.*

Victor H. Vroom, **Work and Motivation**, Wiley, London, 1964, 331 sider, 53 sh.

Vroom hører til Carnegiegruppen af yngre forskere indenfor adfærdsviden- skaben. Bøger, der i de senere år er kom- met fra denne gruppe, adskiller sig sig- nifikant fra hovedmassen af de bøger på det amerikanske marked, der behandler almindelige handelshøjskolefag, derved, at det tager flere dage at arbejde sig igennem dem, medes den gennemsnit- lige læsetid for en normal bog ligger på to til tre timer, – i hvert fald for

læsere med en vis almen baggrund på feltet.

Vroom ønsker at undersøge, hvad der får folk til at vælge et bestemt job, samt hvad der er bestemmende for den trivsel og effektivitet, det pågældende job måtte afkaste. Til den ende formulerer han to grundlæggende forudsætninger, som har udspring i almindelig motivationspsykologi:

1. Valensen (the valence) af et resultat for en person er en monotont voksende funktion af den algebraiske sum af de produkter, der fremkommer ved at gange valenserne af alle andre resultater i forbindelse hermed med sandsynlighederne for at de forekommer (p. 17).
2. Motivationen (the force), der får en person til at foretage en handling, er en monotont voksende funktion af den algebraiske sum af de produkter, der fremkommer ved at gange valenserne af alle resultater med den respektive styrke af hans forventning om, at handlingen vil blive efterfulgt af opnåelsen af disse resultater (p. 18).

Ved valens forstår forfatteren »affective orientations toward particular outcomes« og ved force forstås drift eller motivation. Den første forudsætning antages at give holdepunkt for en forudsigelse af opnåede resultaters valens og den anden for forudsigelse af, hvilke konkrete handlinger en person vil udføre med hensyn til det forventede resultat. Begge forudsætninger er altså matematisk udtrykt som et vejet gennemsnit, hvis værdi antages at vokse med f. eks. værdien af beslutningsvariable i en arbejdssituation.

I afhandlingen argumenteres for en række konkrete målemodeller for valens såvel som for motivation, og givet disse gennemføres et metateoretisk studium af ca. 500 større og mindre afhandlinger. Disse giver efter forf.'s skøn en rimelig bekræftelse af, at valensen af

jobvalg, trivsel og effektivitet og af at motivationen for de samme tre vokser monotont med de i forudsætningerne specificerede vejede gennemsnit.

Disse sidste er sammensat af de til jobbet hørende faktorer som løn, psykisk og fysisk energiforbrug, tilfredsstillelse m. h. t. personligt bidrag til produktionen af goder og tjenesteydelser, i den sociale interaktion samt endelig den sociale status.

Forfatteren understreger, at der ikke er tale om en »how to do it«-bog, og heri har han faktisk ret. Det er svært at få øje på den direkte nytte af det meget store materiale, der er samlet. Dette skyldes måske de noget fantasifulde hypoteser, forfatteren starter med, samt at materialet giver holdepunkt for en helt anden opfattelse af motivation til arbejde end den eendimensionale, forfatteren formulerer i sine vejede gennemsnit. Der tænkes her på den normale satisfieringstankegang med flere minimumsgrænser, der skal overskrides for valg af arbejde og den heraf følgende mulighed for multimålsætningsformulering af arbejdsforhold.

Denne kritik kan dog på ingen måde fordunkle det indtryk, bogen giver af en velgennemarbejdet fremstilling af, hvad man i dag ved om arbejdssituationen set fra et individualpsykologisk synspunkt. Derved bliver bogen et værk på linie med de to andre store Carnegie-bøger: Simon-March's *Organizations* og Cyert-March's *A Behavioral Theory of the Firm*. Og det er efter anmelderens opfattelse den bedste anbefaling, der for øjeblikket kan medgives en bog.

Erik Johnsen.

G. Hadley, *Nonlinear and Dynamic Programming*, Addison-Wesley Publishing Company, Inc., Reading, Mass., and London, 1964, 484 s., \$ 10,75.

Professor Hadley er matematiker, hvad der præger hans fremstilling af ikke-